

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 4420/2541

นาย สนธยา โพธิ์ แป้น กับพวกผู้ร้อง ผู้ร้องสอด ผู้ร้อง นาย อีรัชัย เทพ อยู่ อำนวยผู้ร้อง
กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1382, ป.วิ.พ. มาตรา 57, ป.พ.พ. มาตรา 1300

ย่อ / หลักกฎหมาย

ผู้ร้องยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทเป็นคดีนี้โดยอ้างการครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 และศาลชั้นต้นมีคำสั่งให้ผู้ร้องได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทนั้นไปแล้ว คดีได้เสร็จสิ้นกระบวนการสมบูรณ์แล้วตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการจดทะเบียนให้ผู้ร้องเป็นผู้มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทตามคำสั่งศาลชั้นต้นตั้งแต่วันที่ผู้ร้องสอดร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความเกิน 10 ปี การบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้นก็ไม่มีอีกต่อไป ผู้ร้องสอดจึงไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีสิทธิร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งมาตรา 57(1) ในคดีนี้ได้

คำพิพากษา

คดีสืบเนื่องจากศาลชั้นต้นมีคำสั่งว่า ผู้ร้องทั้งสามได้กรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 8168 โดยการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 ผู้ร้องสอดยื่นคำร้องว่า นายแจ่ม โพธิ์แป้น เจ้าของกรรมสิทธิ์ที่ดินโฉนดเลขที่ 8168 ได้ครอบครองทำประโยชน์ที่ดินพิพาททั้งแปลงนี้ตลอดมา เมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2526 นายแจ่มได้ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องสอดในราคา 390,827.50 บาท กำหนดจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินให้แก่ผู้ร้องสอดในวันที่ 3 สิงหาคม 2526 ผู้ร้องสอดได้ชำระราคาที่ดินเสร็จแล้ว แต่นายแจ่มผิดสัญญาไม่ดำเนินการจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินแก่ผู้ร้องสอดตามกำหนดดังกล่าว ครั้นวันที่ 24 พฤษภาคม 2527 นายแจ่มถึงแก่ความตายผู้ร้องสอดจึงฟ้องนางแจ่ม โพธิ์แป้น ในฐานะทายาทผู้รับมรดกของนายแจ่มให้โอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องสอดตามสัญญาจะซื้อจะขายตามคดีแพ่งหมายเลขแดงที่ 338/2530 ระหว่างการพิจารณาคดีดังกล่าวผู้ร้องทั้งสามสมคบกับทายาทของนายแจ่มยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทในคดีนี้อันเป็นความเท็จและแสดงพยานหลักฐานเท็จ ทำให้ศาลมีคำสั่งว่าผู้ร้องทั้งสามได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองปรปักษ์ ผู้ร้องสอดทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทกับนายแจ่มโดยสุจริตและเสียค่าตอบแทนยอมอยู่ในฐานะอันจะให้จดทะเบียนสิทธิก่อนผู้ร้องทั้งสามที่ได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทมาโดยไม่สุจริต ขอให้เพิกถอนคำสั่งศาลที่ให้ผู้ร้องทั้งสามได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยการครอบครองตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 และให้ผู้ร้องทั้งสามจดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทกลับคืนสู่ฐานะเดิมผู้ร้องทั้งสามยื่นคำคัดค้านว่า ผู้ร้องสอดไม่อยู่ในฐานะที่จะขอจดทะเบียนสิทธิได้ก่อนตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาตรา 1300 ขอให้ยกคำร้องของผู้ร้องสอดในวันนัดพร้อม ผู้ร้องสอดแถลงรับว่า ผู้ร้องทั้งสามเปลี่ยนแปลงสารบัญจดทะเบียนที่ดินโฉนดเลขที่ 8168 ตั้งแต่ปี 2528 ตามสารบัญจดทะเบียนที่ศาลขอดูสำนวนของทนายผู้ร้องสอดประกอบกับคำร้องของผู้ร้องทั้งสามที่ขอให้วินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายแล้ว ศาลชั้นต้นเห็นว่าคดีพอวินิจฉัยชี้ขาดเบื้องต้นในปัญหาข้อกฎหมายได้ จึงงดสืบพยานแล้ววินิจฉัยว่า ผู้ร้องสอดมิใช่ผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามคำสั่งศาลที่จะร้องสอดได้

ให้ยกคำร้องของผู้ร้องสอดผู้ร้องสอดอุทธรณ์ศาลอุทธรณ์ภาค 3 พิพากษายืนผู้ร้องสอดฎีกา ศาลฎีกาวินิจฉัยว่า คดีมีปัญหาต้องวินิจฉัยว่า ผู้ร้องสอดชอบที่จะต้องขอเข้ามาเป็นคู่ความตาม ประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) ได้ ดังที่ผู้ร้องสอดฎีกาหรือไม่ ผู้ร้องสอดฎีกา ว่าผู้ร้องสอดเป็นผู้ทำสัญญาจะซื้อจะขายที่ดินพิพาทจากนายแจ่ม โพธิ์แป้น เจ้าของกรรมสิทธิ์เดิม ขณะนายแจ่มถึงแก่ความตายนายแจ่มยังมีได้จดทะเบียนโอนกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทให้แก่ผู้ร้องสอด ต่อมาผู้ร้องทั้งสามสมคบกับทนายของนายแจ่มยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยอ้าง การครอบครองปรปักษ์ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1382 และศาลชั้นต้นมี คำสั่งให้ผู้ร้องทั้งสามได้กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทนั้น ผู้ร้องสอดซึ่งมิได้ร้องคัดค้านในคราวที่ผู้ร้องทั้ง สามยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาท ผู้ร้องสอดจึงเป็นบุคคลภายนอกที่ถูกต้องแย้งสิทธิ และเป็นผู้มีส่วนได้เสียในการบังคับคดีตามคำสั่งศาลชั้นต้น ผู้ร้องสอดชอบที่จะร้องขอเข้ามาเป็นคู่ ความในคดีนี้ได้ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) เห็นว่า คดีที่ผู้ร้องทั้ง สามยื่นคำร้องขอแสดงกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทโดยอ้างการครอบครองปรปักษ์ได้เสร็จสิ้น กระบวนการสมบูรณ์แล้วตั้งแต่วันที่เจ้าพนักงานที่ดินดำเนินการจดทะเบียนให้ผู้ร้องทั้งสามเป็นผู้ มีชื่อถือกรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทตามคำสั่งศาลชั้นต้นคือตั้งแต่วันที่ 17 กรกฎาคม 2528 ก่อนวันที่ผู้ ร้องสอดร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความเกิน 10 ปี เมื่อกระบวนการจดทะเบียนเปลี่ยนแปลงชื่อผู้ถือ กรรมสิทธิ์ที่ดินพิพาทเสร็จสิ้นสมบูรณ์แล้วการบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งศาลชั้นต้นก็ไม่มี อีกต่อไปผู้ร้องสอดจึงไม่มีส่วนได้เสียและไม่มีสิทธิร้องขอเข้ามาเป็นคู่ความตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา 57(1) ได้พิพากษายืน

องค์คณะ

สุรินทร์ นาควิเชียร · อมร วีรวงศ์ · อำนวน หมวดยเมือง

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://www.thaideka.online/deka/4420/2541>